

Innovasjon Norge
Postboks 448 Sentrum
0104 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	24/8410-5	9. januar 2025

Innovasjon Norge (IN) - oppdragsbrev for 2025

Innhold

1. Oversikt over bevilgninger stilt til disposisjon for 2025	2
2. Mål for Innovasjon Norge	4
3. Departementets prioriteringer for 2025.....	4
4. Nærmere om de enkelte postene og ordningene	9
Låne- og garantiordninger	10
Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak, post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres.....	11
Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak, post 70 Eksportfremmetiltak	11
Kap. 2421, post 50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	14
Kap. 2421, post 70 Basiskostnader	17
Kap. 2421, post 71 Innovative næringsmiljøer, kan overføres	19
Kap. 2421, post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres	19
Kap. 2421, post 75 Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71 og 76.....	25
Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi, kan overføres	25
Kap. 2421, post 90 Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, overslagsbevilgning	26
Kap. 5325, post 70 Låneprovisjoner	26
Kap. 5325, post 90 Avdrag på utestående fordringer.....	26
Kap. 5325, post 92 Låneordning for pakkereisearrangører – avdrag.....	26
Kap. 5625, post 80 Renter på lån fra statskassen.....	27
Kap. 5625, post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen	27
Kap. 5625, post 82 Låneordning for pakkereisearrangører – renter	27
5. Administrative fellesføringer fra departementene	27

1. Oversikt over bevilgninger stilt til disposisjon for 2025

Nærings- og fiskeridepartementet viser til budsjettforslag for 2025 i Prop. 1 S (2024–2025), Innst. 8 S og Innst. 5 S (2024–2025) og Stortingets budsjettvedtak av 18. og 19. desember 2024. Departementet meddeler med dette de mål, prioriteringer og resultatkrav som gjelder for departementets oppdrag til Innovasjon Norge i 2025.

Brevet gir også enkelte føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med leveranse dette året. Vedlagte rapporteringskalender gir en oversikt over tidspunkt for rapporteringer og hva de skal inneholde.

For 2025 er bevilgningene til Innovasjon Norge over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett fordelt som følger:

(i 1 000 kr)

Kap. 940	Internasjonaliseringstiltak	Beløp
Post 70	Eksportfremmetiltak	85 799
	Sum kap. 940	85 799

Kap. 2421	Innovasjon Norge, tilskuddsposter	Beløp
Post 50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	1 150 550
Post 70	Basiskostnader	183 000
Post 71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	128 700
Post 74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	596 200
Post 75	Grønn plattform, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50, 71 og 76</i>	311 400
Post 76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	423 800
	Sum kap. 2421, Tilskuddsposter	2 793 650

Kap. 2421	Innovasjon Norge, 90-poster	Beløp
Post 90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	65 300 000
	Sum kap. 2421, 90-poster	65 300 000

Kap. 5325	Innovasjon Norge	Beløp
Post 70	Låneprovisjoner	70 000
Post 90	Avdrag på utestående fordringer	64 100 000
Post 92	Låneordning for pakkereisearrangører – avdrag	30 000
	Sum kap. 5325	64 200 000

(i 1 000 kr)

Kap. 5625	Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	Beløp
Post 80	Renter på lån fra statskassen	720 000
Post 81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	23 000
Post 82	Låneordning for pakkereisearrangører – renter	1 500
Post 85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	70 000
	Sum kap. 5625	814 500

Tilsagnsfullmakter for 2024 (i henhold til romertallsvedtak)	Beløp
Kap. 2421 post 50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger, knyttet til innovasjonstilskudd og innovasjonskontrakter	1 000 000
Kap. 2421 post 71 Innovative næringsmiljøer	120 000
Kap. 2421 post 75 Grønn plattform	700 000
Kap. 2421 post 76 Miljøteknologi	655 000

Låne- og garantirammer for 2024 (i henhold til romertallsvedtak)	Beløp
Landsdekkende innovasjonslån, <i>herav inntil 900 mill. kroner til Grønne vekstlån og inntil 400 mill. til Låneordning for bygging av miljøvennlige skip.</i>	3 000 000
Lavrisikolåneordningen	3 500 000
Grønn industrifinansiering <i>For ordningen gjelder en samlet øvre ramme for utestående og forpliktete lån. Inntil 1 000 mill. kroner av rammen kan benyttes til garantier istedenfor lån.</i>	5 000 000
Landsdekkende garantier <i>Ramme for nye garantier, men slik at samlet ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 1 280 mill. kroner.</i>	350 000

Administrasjons- og gjennomføringskostnader

For alle som tillegger Innovasjon Norge oppdrag, gjelder prinsippet om at det er den enkelte oppdragsgiver som skal dekke alle administrasjons- og gjennomføringskostnader utover basiskostnadene for sine oppdrag, med unntak for aktiviteter som skal være selvfinansierende. Disse kostnadene skal dekkes innenfor bevilgningen på den aktuelle posten. Innovasjon Norges basiskostnader dekkes av bevilgningen over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett, kap. 2421, post 70. Selskapets låne-, garanti- og fondsordninger skal hver for seg være selvfinansierende og dekke sine totale administrasjons- og gjennomføringskostnader.

2. Mål for Innovasjon Norge

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere. Målstrukturen skal ligge til grunn for alle oppdrag som gis selskapet, og er overordnet øvrige føringer og styringssignaler. Dette gjelder også føringer i ulike oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Formål og mål

Formål:

Innovasjon Norge skal være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.

Hovedmål:

Innovasjon Norge skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Delmål:

1. Flere gode gründere
2. Flere vekstkraftige bedrifter
3. Flere innovative næringsmiljøer

Innovasjon Norge ivaretar også funksjonen som Norges offisielle eksportfremmeorganisasjon.

3. Departementets prioriteringer for 2025

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner. Vi skal få flere i jobb, skape aktivitet i hele landet, øke eksporten og kutte klimagassutslippene med 55 prosent. Disse målene skal vi nå i fellesskap, gjennom en aktiv og fremtidsrettet næringspolitikk.

I fiskeri- og havpolitikken vil vi sikre nasjonal råderett over fiskeressursene og forvalte dem til det beste for dagens og framtidige generasjoner. Norge skal være ledende i havbruksteknologi og utvikle nye næringer, satse på grønn skipsfart, sikkerhet og miljøvennlig utvikling av havner og farleder.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra på sine ansvarsområder for å nå disse målene.

I 2025 skal Innovasjon Norge prioritere følgende:

- Utløse gode prosjekter som bidrar til omstilling og verdiskaping i næringslivet.
- Være en aktiv bidragsyter og støttespiller i finansieringen av det grønne skiftet, blant annet gjennom finansieringsordningen Grønn industrifinansiering.
- Videreutvikle og lyse ut midler under ordningen Grønn Plattform, i samarbeid med Siva, Forskningsrådet og Enova
- Arbeide for økt norsk deltakelse i Horisont Europa, Invest EU, COSME og IPCEI i samarbeid med relevante norske virkemiddelaktører.
- Mobilisere bedrifter til eksportrettede aktiviteter i tråd med eksportreformen «Hele Norge eksporterer» og bidra til å følge opp industripartnerskapene med prioriterte land.
- Bidra til å legge til rette for at norsk næringsliv kan delta i gjenoppbyggingen av Ukraina.
- Opprettholde innsatsen for å forenkle og øke brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet.
- Videreføre et styrket samarbeid mellom Invest in Norway og Siva, for å støtte opp under Sivas oppgave som pådriver for tilrettelegging av industritomter.
- En styrket innsats for gründere og oppstartsbedrifter, inkludert entreprenørskap blant kvinner.

3.1 Grønn omstilling og sirkulærøkonomi

Det er et hovedprinsipp at prosjekter som mottar støtte fra Innovasjon Norge, skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling, og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen.

Departementet forventer at Innovasjon Norge vier stor oppmerksomhet til klima, miljø og bærekraft. I tilfeller der to prosjekter er like gode, bør prosjektet som er mest bærekraftig med hensyn til effekter på klima, miljø og samfunn, prioriteres. Innovasjon Norge skal prioritere å videreføre samarbeidet om sirkulærøkonomi i virkemiddelapparatet.

3.2 Energieffektivisering

Departementet ber Innovasjon Norge om å utforme og stille krav til energieffektivisering, inkludert energikartlegging og tiltak for mer fleksibel energibruk, i relevante prosjekter som får finansiering eller andre former for støtte. Kravene skal utformes i tråd med relevant regelverk. Innovasjon Norge, Eksfin og Siva bør ha dialog med hverandre om utformingen av krav. Aktørene oppfordres også til å ha dialog med Norges vassdrags- og energidirektorat, Miljødirektoratet og Enova. Innovasjon Norge skal levere en kort skriftlig redegjørelse til NFD om hvordan føringen planlegges operasjonalisert, inkludert hvilke prosjekter som skal anses som relevante, innen 1. mai 2025.

3.3 Videreutvikling av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Innovasjon Norge skal i samarbeid med andre relevante aktører fortsette å bidra i videreutviklingen av det næringsrettede virkemiddelapparatet gjennom prosjektet «Virkemiddelapparatet 2.0». Regjeringen har fastsatt følgende ambisjoner for arbeidet:

- Det skal være én vei inn for brukerne gjennom mer helhetlige brukerreiser på tvers av det næringsrettede virkemiddelapparatet.
- Virkemiddelapparatet skal utløse mer verdiskapende næringsutvikling i hele landet gjennom økt koordinering og samarbeid på tvers.
- Virkemiddelapparatet skal koordinere sin innsats for grønn omstilling og for å legge til rette for grønne industrietableringer.

I arbeidet med Virkemiddelapparatet 2.0 skal Innovasjon Norge prioritere følgende:

- Tiltak for forenkling og økt brukervennlighet i egen virksomhet.
- Samarbeid og koordinering av aktiviteter med andre virkemiddelaktører der det er hensiktsmessig og gir merverdi for næringslivet.
- Arbeidet med Én vei inn til virkemiddelapparatet.
- Oppfølging av anbefalingene fra den brukernære gjennomgangen av virkemiddelapparatet, inkludert utvikling av felles henvisningskultur, begreper og prinsipper for brukeropplevelser, gjennom arbeidet med Én vei inn.
- Deling av kundedata med andre virkemiddelaktører så langt det er hensiktsmessig og mulig innenfor gjeldende regelverk og konfidensialitetsforpliktelser.
- Bidrag til strategisk dialogforum og referansegruppen for videreutvikling av virkemiddelapparatet.

Prioriteringer for arbeidet med Én vei inn i 2025 kommuniseres i et eget tillegg til dette oppdragsbrevet. Én vei inn er også omtalt under kap. 2421, post 50 under. Siva og Innovasjon Norge skal videreføre samarbeidet om å utvikle, drifte og forvalte et felles styrings- og rapporteringssystem for selskapenes samhandlingsvirkemidler gjennom Flerbedriftsportalen.

Samhandlingsmodellen for virkemiddelapparatet

I 2025 skal Innovasjon Norge jobbe videre med å utvikle den nye samhandlingsmodellen for virkemiddelapparatet, jf. innspill datert 15. april 2024. Eksportfinansiering Norge (Eksfin) skal koordinere arbeidet. Målet er at samhandlingsmodellen skal bidra til at kundene opplever (1) et mer helhetlig virkemiddelapparat, (2) et enklere virkemiddelapparat og (3) at prosjektene deres gjennomføres raskere enn før. Effekt for kundene skal stå i fokus i samhandlingsmodellen, og målgruppen skal være enkeltbedrifter med store og komplekse prosjekter. Nyttevirkningene fra samhandlingsmodellen skal være større enn kostnadene på sikt. Eksfin skal levere en statusoppdatering på arbeidet innen 10. juni.

Undersøkelse av brukervennligheten i virkemiddelapparatet

Innovasjon Norge skal gjennomføre en undersøkelse av brukervennligheten i virkemiddelapparatet. Andre berørte virkemiddelaktører skal involveres på egnet måte. Formålet med undersøkelsen er å få informasjon om hvor brukervennlig virkemiddelapparatet er, om det er krevende for brukere å finne frem til rett sted og hvordan brukerne opplever kontakten med de ulike aktørene. Innovasjon Norge skal orientere departementet om opplegg for målingen innen 7. februar. Resultatene fra brukerundersøkelsen skal leveres til departementet innen 1. juni. Innovasjon Norge kan benytte inntil 1 mill. kroner av bevilgningen over kap. 2421, post 50 til å gjennomføre undersøkelsen.

3.4 Grønn prosjektklassifisering og rapportering

I 2025 skal Innovasjon Norge jobbe videre med utviklingen av grønn prosjektklassifisering og rapportering. Utviklingen av rapporteringssystemet skal skje i samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva, Eksportfinansiering Norge (Eksfin), Design- og arkitektur Norge (Doga), Gassnova og Enova. Forskningsrådet leder arbeidet.

Hovedformålet med den grønne rapporteringen er å etablere sammenliknbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold på tvers av de næringsrettede virkemiddelaktørene. Den grønne prosjektklassifiseringen og rapporteringen skal brukes til statistikkformål for virkemiddelaktørene og departementene. Departementene vil samtidig bruke statistikken som del av sitt kunnskapsgrunnlag.

Fra og med 1. januar 2025 skal alle virkemiddelaktørene klassifisere prosjekter med potensiell positiv effekt på klima og miljø og prosjekter med potensial for å gjøre vesentlig skade. Klassifiseringen skal gjøres i tråd med aktørenes forslag til differensiert rapportering datert 15. juni 2023 og 8. mai 2024, og etterfølgende dialog.

Rapporteringssystemet innføres som en pilot. NFD vil i samråd med KLD og andre berørte departementer vurdere å utlyse en ekstern følgeevaluering av piloten, med oppstart i løpet av 2025. Evalueringen kan blant annet gi innsikt i kvaliteten på dataene, klima- og miljøintegriteten i rapporteringen, avvik i prosjektvurderinger på tvers av virkemiddelapparatet og om det er behov for et mer finmasket rapporteringssystem. Virkemiddelaktørene skal bidra i evalueringen ved behov.

Rapporteringen legges inn i Statistikkbanken for næringspolitiske virkemidler, og for pilotperioden i en lukket versjon hvor virkemiddelaktørene og berørte departementer (NFD, KLD, ED, KD, KDD, LMD) har tilgang.

Virkemiddelaktørene skal levere en statusoppdatering på arbeidet med piloten innen 31. mai 2025. Statusoppdateringen skal minst inneholde:

- Beskrivelse av metodikken som ligger til grunn for rapporteringssystemet, og av hvordan de seks miljøkategoriene forstås og operasjonaliseres. Som del av dette bør det beskrives:

- Hvilke vurderinger som ligger til grunn for å rapportere vesentlig positivt bidrag til en av de seks miljøkategoriene.
- Hvilke vurderinger som ligger til grunn for rapportering på DNSH-prinsippet.
- Skriftliggjøring av hvordan rapporteringssystemet operasjonaliseres hos den enkelte aktør, hvilken opplæring og oppfølging de ansatte får, på hvilket stadium i søknadsprosessen vurderingene gjøres og hvilke informasjonskilder vurderingene baseres på.
- Konkrete eksempler på vurderinger av ulike typer prosjekter.
- Beskrivelse av kvalitetssikringsmekanismer hos den enkelte aktør og på tvers av virkemiddelaktørene.
- Beskrivelse av hva som er gjort for å sikre sammenlignbar rapportering på tvers av virkemiddelaktørene.
- Beskrivelse av datakvaliteten og usikkerheten i bruk av dataene, inkludert en vurdering av hvorvidt rapporteringen fra virkemiddelaktørene er sammenlignbar til å kunne aggregeres til statistikk for virkemiddelapparatet samlet.
- Beskrivelse av eventuelle utfordringer virkemiddelaktørene møter i rapporteringen.

Første komplette rapportering på piloten for 2025 skal leveres innen 1. april 2026.

I forbindelse med innføringen av piloten for det nye rapporteringssystemet er det akseptabelt at søkernes rapporteringsbyrde øker noe, men økningen bør begrenses til et minimum. Det legges opp til dynamisk utvikling av rapporteringssystemet og det kan oppstå behov for justeringer, f.eks. basert på funnene fra følgeevaluering av piloten, erfaringer med bruk av systemet eller utvikling på området. Virkemiddelaktørene skal ha tett dialog med NFD, som koordinerer med relevante departementer (herunder KLD, ED og KD) underveis i arbeidet.

3.5 Legemidler og helsenæringen.

Siva, Forskningsrådet og Innovasjon Norge skal samarbeide om etableringen av en kompetanse- og nettverkshub for legemiddelproduksjon som bygger på eksisterende miljøer og kompetanse. Arbeidet skal skje innenfor eksisterende rammer. Siva skal lede arbeidet

3.6 Samfunnsoppdrag bærekraftig fôr

Regjeringen har lansert et målrettet samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr med mål om at innen 2034 skal alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i matsystemene. Samfunnsoppdraget skal bidra til å bevare naturmangfold, utvikle en sterk fôringrediensindustri og øke forsyningssikkerheten i Norge. Det er nedsatt en styringsgruppe som skal komme med faglige råd om hvordan målene kan nås. Videre innsats på området vil kreve god samhandling og koordinering i virkemiddelapparatet, og et behov for å se hele utviklingsløpet fra idé til marked i sammenheng. I arbeidet skal Innovasjon Norge bygge videre på det etablerte samarbeidet i virkemiddelapparatet. Det vises til tilsvarende føringer i oppdragsbrevet fra Landbruks- og matdepartementet.

3.7 Arbeid og oppfølging av stortingsmeldinger

Regjeringen la i 2024 frem en stortingsmelding om gründere og oppstartsbedrifter. I stortingsmeldingen er det foreslått en rekke tiltak som skal bidra til at Norge blir ett av verdens beste land å starte og drive virksomhet i. I oppfølgingen av tiltakene vil det være behov for bidrag fra de næringsrettede virkemiddelaktørene. Departementet vil komme tilbake med behov for konkrete bidrag etter Stortingets behandling av meldingen.

I tillegg vil Innovasjon Norge også kunne bli bedt om å bidra i utarbeidelsen og oppfølgingen av kommende stortingsmeldinger om industri og om handel.

3.8 Oppfølgingen av Veikart for økt produksjonskapasitet i forsvarsindustrien

Gjennom Veikartet har regjeringen lagt frem en helhetlig plan for å bidra til å øke produksjonskapasiteten i den norske forsvarsindustrien. Innovasjon Norge bes om å bidra i oppfølgingen av relevante tiltakspunkter etter nærmere dialog med departementet.

Det bes særlig om at Innovasjon Norge sammen med Forskningsrådet igangsetter et utredningsarbeid om muligheten for å etablere en ordning for finansiering av innovasjonsprosjekter som bidrar til å utvikle og teste teknologi og nye løsninger til nytte for Forsvaret og forsvarsindustrien. I arbeidet bes det om å arrangere et innspillsmøte med deltakelse fra relevante bedrifter, organisasjoner og forskningsinstitusjoner. Utredningen skal se hen til relevant pågående utviklingsarbeid knyttet til innovasjon i forsvarssektoren, dette gjelder bl.a. innovasjonsprogram og handlingsplan under ledelse av Forsvarsstaben. Arbeidet skal også vise mulighetsrommet for bruk av eksisterende virkemidler. En skisse til et eventuelt program skal oversendes departementet innen utgangen av første kvartal.

3.9 Mangfold og likestilling

Innovasjon Norge har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Selskapet skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Innovasjon Norge bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i selskapet. Ledergruppen i Innovasjon Norge skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, i selskapet og i forbindelse med rekruttering.»

4. Nærmere om de enkelte postene og ordningene

Kostnadene ved å forvalte tilskuddsordningene belastes innenfor rammen av bevilgningene til de enkelte virkemidlene, mens kostnadene ved å forvalte garanti- og lånevirkemidlene dekkes av henholdsvis garantiprovisjon og rentemargin.

Virksomhet og organisasjon skal dimensjoneres kostnadseffektivt utfra et samlet aktivitetsnivå av oppdrag og bevilgninger. Selskapet skal ta hensyn til aktiviteten ved regionkontorene.

Innovasjon Norge har brukerbetalte tjenester som bidrar til å dekke kostnader tilknyttet reiselivsvirksomheten, næringslivsprofilering (delegasjoner og fellesstands) og internasjonal markedsrådgivning.

For budsjettposter med stikkordet "*kan overføres*" kan midlene overføres og benyttes innen utgangen av det andre året etter at de ble bevilget. Dette innebærer at midler bevilget i 2025 må utbetales senest innen utgangen av 2027. Midler som ikke da er utbetalt, vil bli inndratt.

Låne- og garantiordninger

Kostnadene til forvaltningen av lavrisikolåneordningen, innovasjonslåneordningen og grønn industrifinansiering skal dekkes innenfor rentemarginen. Kostnadene til forvaltningen av den landsdekkende garantiordningen skal dekkes innenfor garantiprovisjonen.

Lavrisikolåneordningen

For 2025 er rammen for nye utlån under Innovasjon Norges lavrisikolåneordning videreført på 3,5 mrd. kroner.

Lavrisikolån benyttes for å finansiere anleggsmidler, eksempelvis investeringer i bygninger, driftsutstyr, fiskefartøy og til investeringer i landbruket, og er orientert mot langsiktige kapitalbehov i de deler av markedet hvor konkurransen er moderat eller begrenset. Tilsagn om store lavrisikolån er som hovedregel basert på deling av risiko med en medfinansierende bank og gis på markedsmessige betingelser og utgjør ikke statsstøtte.

Landsdekkende innovasjonslåneordninger

Under den landsdekkende innovasjonslåneordningen er det flere underliggende produktvarianter av risikolån. Blant annet Oppstartslån, Innovasjonslån og Vekstlån. Disse landsdekkende risikolånene kan benyttes som toppfinansiering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter knyttet til nyetablering, nyskaping, omstilling og utvikling.

Den samlede rammen for nye utlån i 2025 under den landsdekkende Innovasjonslåneordningen er satt til 3 mrd. kroner. Utlånsrammen inkluderer en øremerking på inntil 900 mill. kroner til ordningen med Grønne vekstlån og 400 mill. kroner til Risikolåneordningen for lav- og nullutslippsskip.

For Risikolåneordningen for lav- og nullutslippsskip er det eget tapsfond der tapsavsetninger forutsettes dekket av tidligere bevilgede midler til tapsavsetning for denne ordningen som ikke er bundet opp i tilsagn ved utgangen av 2024. Det er ikke bevilget ytterligere midler til tapsavsetning for ordningen over post 50 for budsjettåret 2025.

Grønn industrifinansiering

Ordningen Grønn industrifinansiering videreføres i 2025 innenfor samme ramme for nye og gamle tilsagn på til sammen 5 mrd. kroner. Ordningen er innrettet som en risikolåneordning, og lån kan gis med elementer av statsstøtte eller på markedsmessige vilkår.

Det er et eget tapsfond for ordningen og risikoen for tap i utlånsporteføljen påvirker hvor stor andel av rammen på 5 mrd. kroner som kan lånes ut. Den samlede tapsavsetningen for ordningen er på 1,75 mill. kroner og ble bevilget i revidert nasjonalbudsjett for 2024 over post 55 Grønn industrifinansiering.

Stortinget har gjort vedtak om at inntil 1 000 mill. kroner av rammen kan benyttes til garantier istedenfor lån. I regelverket for ordningen er det foreløpig ikke lagt opp til at det er anledning til å gi garantier gjennom ordningen.

Landsdekkende garantier

Det foreslås en fullmakt for Innovasjon Norge til å inngå nye garantitilsagn for inntil 350 mill. kroner i 2025. Samlet ramme for nytt og gammelt ansvar skal ikke overstige 1 280 mill. kroner. For garantier gitt under de landsdekkende garantiordningene skal det settes av midler til tapsfond, jf. nærmere omtale under post 50.

Garantier kan gis for lån fra andre kredittinstitusjoner. Garantiordningene inkluderer både en direkte garantiordning for enkeltstående garantier gitt til bedrifter og en portefølje-garantiordning gjennom Vekstgarantiordningen. Garantiene skal medvirke til gjennomføring av prosjekter som forventes å være bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme, og som bidrar til økt måloppnåelse for delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter.

Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak, post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Norsk deltakelse på Expo 2025

Innovasjon Norge har fått i oppdrag å organisere og gjennomføre Norges deltakelse på verdensutstillingen Expo 2025 i Osaka, Japan. Norge skal delta sammen med de andre nordiske landene i en fellesnordisk paviljong.

Formål og føringer for gjennomføringen av prosjektet er spesifisert i et eget tillegg til oppdragsbrevet.

Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak, post 70 Eksportfremmetiltak

«Hele Norge eksporterer» - Nasjonale strategiske eksportfremmesatsinger

Som en del av eksportreformen Hele Norge eksporterer er det lansert nasjonale strategiske eksportsatsinger innen havvind, maritim eksport, helsenæringen, vareproduksjon og design, og reiseliv. Det er videre besluttet at sjømatnæringen vil utgjøre den sjette eksportsatsingen i Hele Norge eksporterer og det pågår et arbeid med å utvikle innhold i denne.

Gjennomføringen av eksportsatsingene skal sees i sammenheng med Innovasjon Norges øvrige oppdrag med å fremme eksport og internasjonalisering av norsk næringsliv.

Regjeringens eksportsatsing for havvind

Nærings- og fiskeridepartementet gir for 2025 et oppdrag til Innovasjon Norge med en totalramme på 24 mill. kroner til å gjennomføre regjeringens eksportsatsing på havvind. Oppdraget gis på bakgrunn av et forslag fra Nasjonalt eksportråd. Midlene tildeles over kap. 940, post 70 eksportfremmetiltak. Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2025. Tiltakene i eksportsatsingen på havvind er tidsavgrensede prosjekter som skal gjennomføres over tre år. Eksportsatsingen på havvind varer fra 2023 til 2025.

Midlene skal benyttes til å styrke Innovasjon Norges internasjonale tilstedeværelse for å bidra til å fremme den norske havvindnæringen. Videre skal midlene benyttes til utarbeidelse av felles profileringsmateriale for den norske havvindnæringen og til «Entry Programme for Offshore Wind». Innovasjon Norge gis videre i oppdrag å rapportere om status for gjennomføring av satsingen gjennom utvikling av et målekort hvor det rapporteres om måloppnåelse og aktiviteter som deles med de berørte aktørene i havvindsatsingen.

Nærings- og fiskeridepartementet har oppnevnt et prosjektstyre for havvindsatsingen, bestående av bl.a. næringslivsrepresentanter fra havvindnæringen. Prosjektstyrets oppgave er å bidra med forankring og deltakelse fra næringen i de ulike tiltakene som skal gjennomføres. Innovasjon Norge har sekretariatsfunksjonen for prosjektstyret og skal benytte dette for å bidra til en vellykket gjennomføring av havvindsatsingen.

Regjeringens eksportsatsing for maritim sektor

Nærings- og fiskeridepartementet gir for 2025 et oppdrag til Innovasjon Norge om innenfor en totalramme på 18 mill. kroner å gjennomføre regjeringens eksportsatsing på grønnere maritim eksport. Midlene tildeles over kap. 940, post 70 eksportfremmetiltak. Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2025. Tiltakene i den maritime eksportsatsingen er tidsavgrensede prosjekter som skal gjennomføres over tre år. Eksportsatsingen på maritim sektor varer fra 2023 til 2025.

Midlene skal benyttes til å dekke satsinger rettet inn mot viktige geografiske markeder og skipsfartssegmenter. Aktivitetene skal gjennomføres i tett samarbeid med næringslivet. Merkevarerbygging, posisjonering og eksporttrening for den norske maritime næringen er også del av formålet for tildelingen.

Nærings- og fiskeridepartementet har oppnevnt et prosjektstyre for satsingen, bestående av blant annet bedriftsrepresentanter fra maritim næring. Prosjektstyrets oppgave er å bidra med forankring og deltakelse fra næringen i de ulike tiltakene som skal gjennomføres.

Innovasjon Norge har sekretariatsfunksjonen for prosjektstyret og vil anvende prosjektstyret for å sikre at satsingen gjennomføres i tråd med næringens interesser.

Regjeringens eksportsatsing for helsenæringen

Nærings- og fiskeridepartementet gir for 2025 et oppdrag til Innovasjon Norge med en totalramme på 16 mill. kroner til å gjennomføre tiltak i regjeringens eksportsatsing for helsenæringen. Midlene tildeles over kap. 940, post 70 eksportfremmetiltak. Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2025. Tiltakene i eksportsatsingen er tidsavgrensede prosjekter som skal gjennomføres over tre år.

Midlene skal benyttes til å gjennomføres felles eksportfremstøt mot viktige markeder, herunder eksportfremstøt med bunting av digitale produkter, i tett samarbeid med næringslivet. Videre skal midlene benyttes til å utvikle en markedsføringsstrategi for helsenæringen, og til å utvikle felles profilerings- og merkevareverktøy for helsenæringen. Videre skal midlene benyttes til å styrke Invest in Norway-funksjonen for å tiltrekke utenlandske investeringer til helsenæringen i Norge. Innovasjon Norge gis videre i oppdrag å måle helsenæringens eksportutvikling og effekt av satsingen.

Nærings- og fiskeridepartementet har oppnevnt et prosjektstyre for eksportsatsingen, bestående av blant annet bedriftsrepresentanter. Prosjektstyrets oppgave er å bidra med forankring og deltakelse fra næringen i de ulike tiltakene som skal gjennomføres. Innovasjon Norge har sekretariatsfunksjonen for prosjektstyret og skal benytte dette for å bidra til en vellykket gjennomføring av havvindsatsingen.

Regjeringens eksportsatsing for vareproduksjon og design

Nærings- og fiskeridepartementet gir for 2025 et oppdrag til Innovasjon Norge med en totalramme på 16 mill. kroner til å gjennomføre tiltak i regjeringens eksportsatsing for vareproduksjon og design. Midlene tildeles over kap. 940, post 70 eksportfremmetiltak. Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2025. Tiltakene i eksportsatsingen er tidsavgrensede prosjekter som skal gjennomføres over tre år.

Midlene skal benyttes til å styrke Innovasjon Norges internasjonale tilstedeværelse og å gjennomføre felles eksportfremstøt mot viktige markeder for å fremme bedrifter innen vareproduksjon og design. Videre skal midlene benyttes til å etablere et eksportprogram for bedrifter innen vareproduksjon og design, og etablere et utviklingsprogram i strategisk posisjonering og merkevarebygging. Innovasjon Norge gis i tillegg i oppdrag å måle vareproduksjon- og designnæringens eksportutvikling og effekt av satsingen. Samtlige tiltak skal gjennomføres i tett samarbeid med næringslivet.

Nærings- og fiskeridepartementet har oppnevnt et prosjektstyre for eksportsatsingen, bestående av blant annet bedriftsrepresentanter. Prosjektstyrets oppgave er å bidra med forankring og deltakelse fra bredden av vareproduserende industri i de ulike tiltakene som skal gjennomføres. Innovasjon Norge har sekretariatsfunksjonen for prosjektstyret og skal benytte dette for å bidra til en vellykket gjennomføring av satsingen.

Regjeringens eksportsatsing for reiseliv

Nærings- og fiskeridepartementet gir for 2025 et oppdrag til Innovasjon Norge med en totalramme på 11,2 mill. kroner til å gjennomføre regjeringens eksportsatsing for reiseliv. Midlene tildeles over kap. 940, post 70 eksportfremmetiltak. Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2025. Tiltakene i eksportsatsingen er tidsavgrensede prosjekter med varighet inntil tre år.

8 mill. kroner skal benyttes til en satsing på markedsaktiviteter i utvalgte segmenter og markeder. Administrasjons- og gjennomføringskostnader i tilknytning til markedsaktivitetene skal finansieres 50 prosent av næringslivet. Satsingens strategiske og operative innretning skal besluttes av en samhandlingsgruppe bestående av representanter for bedriftene som deltar i samarbeidet og Innovasjon Norge. Samhandlingsgruppen har det strategiske og operative ansvaret for gjennomføring av tiltakene. Samhandlingsgruppen skal sikre at markedsaktivitetene er tilpasset næringslivets behov og at næringsfinansieringen er på plass før nærmere planlegging og gjennomføring av markedstiltakene igangsettes.

Innovasjon Norge skal fortsette arbeidet med å utvikle indikatorer som sannsynliggjør effekter og resultater av markedsinnsatsen, og rapportere i tråd med disse.

3,2 mill. kroner skal benyttes til å skreddersy et Global Growth-program for reiselivsnæringen. Midlene kan benyttes til utvikling og gjennomføring av dette, og reiselivsnæringen skal betale tilsvarende deltakeravgift som for øvrige Global Growth-program som tilbys grupper av ambisiøse og eksportorienterte bedrifter.

Tiltakene i eksportsatsingen for reiseliv skal gjennomføres i tråd med regjeringens reiselivspolitik, som beskrevet i Veikart for reiselivsnæringen. Arbeidet skal sees i sammenheng med reiselivsoppdraget til Innovasjon Norge, slik det er beskrevet på under kap. 2421 post 74.

Kap. 2421, post 50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger

Det er for 2025 bevilget 1 150,55 mill. kroner over posten, som er en økning på 44,8 mill. kroner fra saldert budsjett 2024. I tillegg gis en tilsagnsfullmakt på 1 000 mill. kroner. Av denne er 600 mill. kroner relatert til innovasjonstilskuddet for store batteriprojekter og 400 mill. kroner relatert til ordningen Innovasjonskontrakter.

Posten finansierer blant annet landsdekkende ordninger for oppstartsfinansiering, ordninger for entreprenørskap og Innovasjonskontrakter, samt avsetning til tapsfond knyttet til den landsdekkende garantiordningen og risikolån under de landsdekkende innovasjonslånordningene.

Innovasjon Norge skal prioritere bruken av midlene på posten slik at selskapet i størst mulig grad bidrar til å nå delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter.

Nærings- og fiskeridepartementet ber om en orientering ved starten av året om selskapets anslag på fordelingen av midler til tapsfond og ulike tilskuddsordninger over posten for budsjettåret.

Nærings- og fiskeridepartementet vil overføre hele bevilgningen til Innovasjon Norges fondskonto i Norges Bank i begynnelsen av 2025. Innovasjon Norge må selv flytte midler mellom de to fondskontoene for tilskudd og tapsfond i henhold til valgt fordeling mellom tapsavsetninger og tilskuddsmidler fram til utgangen av 2025.

Ordningene skal innrettes i tråd med betingelsene i det alminnelige gruppeunntaket (GBER) for støtte som er forenlig med EØS-avtalen, jf. GBER artikkel 1–9 og artikkel 17–22, 25–31, 36–49, 53 og 54.

Blant endringene under posten i 2025 er det satt av ytterligere 52 mill. til arbeid og ordninger som er særlig rettet mot gründere og oppstartsbedrifter, dette er i tillegg til en styrket satsing på 70 mill. kroner i 2024.

Tapsavsetninger knyttet til landsdekkende Innovasjonslåneordninger og landsdekkende garantier

De tilhørende tapsavsetningene skal ha en forsvarlig størrelse i forhold til tapsrisikoen i låne- og garantiporteføljen, jf. regelverk for post 50. Innovasjon Norge bestemmer selv, innenfor de gjeldende låne- og garantirammene, hvor mye som skal benyttes til tapsavsetning for innovasjonslån og garantier.

Innovasjonskontrakter

Ordningen skal koble leverandørbedrifter med en eller flere kundepartnere med utviklingsbehov som de ønsker å samarbeide om å løse. Kundepartneren kan enten være en privat kundebedrift eller en offentlig virksomhet. Ordningen gjelder også offentlige anskaffelsesprosesser, der dette bidrar til målet om økt verdiskaping. Innovasjonspartnerskap er et eksempel på en innovativ anskaffelsesprosedyre som kan anvendes under ordningen, men også andre prosedyrer er aktuelle.

Departementet forutsetter at en nødvendig del av bevilgningen benyttes til å dekke tilsagn fra tidligere år som ikke var utbetalt innen utgangen av 2024. Tilsagnsfullmakten på 400 mill. kroner under ordningen videreføres i 2025. Tilsagnsfullmakten angir det maksimumsbeløpet som Innovasjon Norge til enhver tid kan ha stående som tilsagn uten dekning i tildelte bevilgninger. Innovasjon Norge må dekke inn det som er benyttet av tilsagnsfullmakten de enkelte år, gjennom bevilgningene de etterfølgende år.

Gründere og oppstartsselskaper

Innovasjon Norge skal stimulere gründere og oppstartsbedrifter til å utnytte sine muligheter for vekst. Dette ved å sikre et godt finansieringstilbud, øke kompetansen til oppstartsbedrifter og bidra til videreutvikling av økosystemet for oppstart. Innovasjon Norges innsats for oppstartsbedrifter ble styrket i 2024. For 2025 styrkes denne innsatsen ytterligere, med 52 mill. kroner.

Av disse skal om lag 25 mill. kroner benyttes til å styrke finansieringsvirkemidlene særlig rettet mot oppstartsbedrifter med vekstpotensial, herunder Oppstartstilskudd og Oppstartlån, samt innovasjonskontrakter til oppstartsbedrifter. Om lag 9,5 mill. kroner skal benyttes til å styrke arbeidet med å bygge opp internasjoniserings- og skaleringskompetansen hos oppstartsbedrifter. Om lag 10 mill. kroner skal benyttes til å styrke arbeidet mot å utvikle økosystemet for oppstartsbedrifter i hele landet, inkl. ordning for søkbare økosystemtilskudd. Videre skal 7,5 mill. kroner benyttes til å styrke arbeidet for å stimulere til økt gründerskap blant kvinner, herunder mobilisering og kompetansebygging, samt involvering av kapitalmiljø. Vi ber Innovasjon Norge komme tilbake til departementet med et nærmere forslag på hvordan disse midlene skal benyttes i 2025 i forbindelse med plan for disponering av post 50.

Som del av innsatsen mot gründere og oppstartsbedrifter skal Innovasjon Norge blant annet videreføre ordningene Oppstartstilskudd og Studententreprenørskap. Innovasjon Norge skal videre gjennom bredden av tjenester støtte opp om sosialt entreprenørskap og samfunnsinnovasjon på en slik måte at det bidrar til selskapets måloppnåelse.

Den primære målgruppen for Oppstartstilskudd er oppstartsbedrifter som er inntil tre år gamle. Det kan unntaksvis gis støtte til eldre bedrifter når dette er i tråd med formålet for ordningen. Tildelingskriteriene skal være enkle og forutsigbare, og innrettet slik at innovative prosjekter med betydelige verdiskapingsmuligheter blir prioritert. Tildelingskriteriene skal også gjøre det mulig å identifisere bedrifter som er sammenlignbare med dem som har fått støtte, for å kunne evaluere ordningen på en god måte i ettertid.

Ordningen Studententreprenørskap skal fremme studentinnovasjon og entreprenørskapskultur ved norske universiteter og høyskoler. Det skal stilles krav om faglig deltakelse og forankring fra vertsinstitusjonene inn i prosjektene i prosjektperioden. Som del av ordningen kan det gis tilskudd til initiativer og prosjekter på utdanningsinstitusjonen som i særlig grad støtter oppunder og mobiliserer til ordningen.

Det bes også om at Innovasjon Norge legger til rette for at flere prosjekter innenfor kreativ næring kan kvalifisere seg for ordninger rettet mot gründere og oppstartsbedrifter.

Kvinnens bruk av virkemiddelapparatet

Som et ledd i arbeidet med å sikre god innsikt og økt bevissthet rundt kvinners bruk av virkemiddelapparatet, bes Innovasjon Norge om å videreføre sin rapportering av andelen kvinnerettede prosjekter som en del av sin årsrapportering. I dette inngår en nærmere vurdering fra Innovasjon Norge av enkeltordninger hvor andelen kvinnerettede prosjekter er tydelig lavere enn gjennomsnittet, og komme med forslag til mulige tiltak for hvordan kvinner kan prioriteres i det næringsrettede virkemiddelapparatet når kvaliteten anses som likt i et prosjekt. Dette samsvarer med foreslått tiltak i Meld. St. 6 (2024-2025) Gründer og oppstartsbedrifter. Innovasjon Norge bes levere et forslag til Nærings- og fiskeri-departementet innen 30.april 2025.

Én vei inn til virkemiddelapparatet

Utviklingen av Én vei inn er et av de viktigste tiltakene i Virkemiddelapparatet 2.0, jf. omtale i kap. 3.3 over. Én vei inn skal være en digital inngang til virkemiddelapparatet hvor brukerne kan få rask avklaring og veiledning. Løsningen skal gi virkemiddelaktørene et felles ansikt utad, og gjøre at næringslivet opplever virkemiddelapparatet som mer helhetlig og tilgjengelig. Innovasjon Norges prosjektlederansvar videreføres i 2025. Oppdraget knyttet til Én vei inn i 2025 er konkretisert i et eget tillegg til dette oppdragsbrevet. Inntil 14,5 mill. kroner av bevilgningen over kap. 2421, post 50 kan benyttes til arbeidet med Én vei inn.

Innovasjonstilskudd for større batteriprojekter

Av bevilgningen settes det av inntil 200 mill. kroner i 2025 for å kunne utbetale deler av tilsagn gitt under ordningen Innovasjonstilskudd for større batteriprojekter i 2024. Det legges opp til at utbetalinger vil følge prosjektenes progresjon i opptil fem år hvorav 2024 var første utbetalingsår. For at den samlede rammen for ordningen skal være 1 mrd. kroner foreslås inntil 600 mill. kroner av tilsagnsfullmakten på totalt 1 mrd. kroner for 2025 knyttet til denne ordningen. Ordningen var rettet inn mot bedrifter med større batteriprojekter som en del av en europeisk batteriverdikjede gjennom assosiert deltakelse i IPCEI EuBatIn. Det er stillt høye krav til innovasjonshøyde, industriell skalerbarhet, ringvirkninger, gjennomføringsevne, forpliktende europeisk samarbeid og lavest mulig miljøpåvirkning

Undersøkelse av brukervennligheten i virkemiddelapparatet

Innovasjon Norge kan benytte inntil 1 mill. kroner av bevilgningen over kap. 2421, post 50 til å gjennomføre undersøkelsen, jf. omtale i kap. 3.3 over.

Næringstiltak Svalbard

Det videreføres en øremerking på 2,3 mill. kroner for 2025 til Innovasjon Norges arbeid med å mobilisere og støtte gode prosjekter på Svalbard etter modell av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Prosjektene skal understøtte de svalbardpolitiske målene. Innovasjon Norge skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og arktisk teknologi. Tiltaket er en oppfølging av strategi for innovasjon og næringsutvikling på Svalbard.

Statistikkbanken

Departementet ber Innovasjon Norge videreføre arbeidet med oppdatering av statistikkbanken for næringspolitiske virkemidler i 2025. Hyppigheten av oppdateringene bør være på samme nivå som tidligere. Departementet forutsetter at Innovasjon Norge benytter statistikkbanken som verktøy i analyser og vurderinger som utarbeides for departementet. Det forutsettes at arbeidet dekkes innenfor eksisterende rammer på kap. 2421, post 50.

Kap. 2421, post 70 Basiskostnader

Formålet med midlene er å finansiere selskapets basiskostnader i tråd med basiskostnadsmodellen, og med det bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstbedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Det er for 2025 bevilget 183 mill. kroner over posten. Bevilgningen kommer i tillegg til bidraget til basiskostnadene fra de

selvfinansierende ordningene. Bevilgningen overføres fra Nærings- og fiskeridepartementet til Innovasjon Norge i månedlige rater.

Innovasjon Norges kostnader til administrasjon og gjennomføring skal dekkes av den enkelte oppdragsgiver med unntak av selskapets basiskostnader og kostnader spesifisert i statsbudsjettet for 2025.

Basiskostnadene omfatter følgende:

- direkte personalkostnader for administrerende direktør, lederne ved regionkontorene og lederne ved utekontorene, med unntak av utekontor som er dedikert særskilte ordninger
- honorar til styret og valgkomiteen
- en grunnkapasitet til å ta imot henvendelser ved regionkontorene
- strategiarbeid og virksomhetsstyring som ikke er relatert til særskilte oppdrag
- styringsdialog med eierne
- innspill til nasjonal og regional politikktutforming
- deltakelse i utviklingsprosesser på nasjonalt og regionalt plan
- fysisk og digital infrastruktur knyttet til funksjoner som dekkes av basiskostnadene
- ivareta rollen som lyttepost og innovasjonspolitisk rådgiver for eiere og oppdragsgivere.

Innovasjon Norges rolle som samarbeidspartner og premissleverandør for næringslivet og offentlige myndigheter

Basiskostnadene skal sette Innovasjon Norge i stand til å oppfylle rollen som en samarbeidspartner og rådgiver for næringslivet og offentlige myndigheter. Innovasjon Norge skal bidra med kunnskap og faglige innspill til nasjonale og regionale myndigheter i nærings- og innovasjonspolitiske spørsmål på bakgrunn av sitt nettverk og kunnskap om næringslivet og bedriftenes utfordringer og rammebetingelser. Denne rådgiverrollen omfatter også begrunnede forslag om nye innsatsområder for framtidig politikktutforming. Innovasjon Norge skal videre bruke sin kompetanse til å gi bedrifter i Norge og norske bedrifter i utlandet et godt og effektivt tilbud som bidrar til å oppfylle selskapenes mål.

Det er viktig at Innovasjon Norge har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å svare effektivt på henvendelser fra departementene og andre offentlige myndigheter. Innspill til nasjonal og regional politikktutforming, og innspill knyttet til deltakelse i utviklingsprosesser på nasjonalt og regionalt plan, skal tilfredsstillende de relevante kravene i utredningsinstruksen.

Innovasjon Norge skal bidra med informasjon om og kartlegging av norske næringsinteresser, herunder eventuelle handelshindringer, i forbindelse med forhandlinger om handelsavtaler. Ovennevnte kunnskapsoverføring kan skje både på initiativ fra Innovasjon Norge og på oppdrag fra offentlige myndigheter.

Deltakelse i fylkeskommunenes regionale partnerskap

Regionkontorene skal delta i fylkeskommunenes regionale partnerskap i forbindelse med utvikling av regionale planer og strategier. Ytterligere aktivitet på disse områdene ut over dagens nivå må avklares med departementet eller dekkes av den oppdragsgiveren som ønsker en forsterket innsats.

Kap. 2421, post 71 Innovative næringsmiljøer, kan overføres

Formålet med bevilgningen, er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 3 om flere innovative næringsmiljøer. For 2024 bevilges det 128,7 mill. kroner over posten. I tillegg foreslås en tilsagnsfullmakt på 120 mill. kroner i 2025 for å dekke utbetalinger i senere budsjettår av nye og gamle tilsagn. Dette er på samme nivå som tilsagnsfullmakten som ble vedtatt i for-bindelse med revidert nasjonalbudsjett 2024.

Bevilgningen skal i hovedsak finansiere nettverks- og klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters. Videre kan den delfinansiere andre samhandlingsvirkemidler slik som økosystemtilskudd og ordningen EU-rådgiver i klynger. Sistnevnte har som mål at klynger jobber strategisk med EU som marked og finansieringskilde og bidrar til økt norsk næringslivsdeltakelse i EU-prosjekter blant klynger og klyngemedlemmer.

Innovasjon Norge har utarbeidet en ny innretning på klyngeprogrammet og lyste ut midler til nye klynger våren 2024. Det nye programmet skal prioritere å støtte framveksten av nye næringsmiljøer.

Det er bedriftene som er grunnlaget for de sterke næringsmiljøene vi har i Norge. De mest konkurransedyktige bedriftene i de sterkeste miljøene har den beste uttellingen i virkemiddelapparatet for forskning og innovasjon. Klyngeprogrammet skal i større grad løfte fram nye miljøer og vil i større grad enn tidligere gi insentiver til konsolidering og samarbeid, for å bygge enda sterkere, mer nyskapende og konkurransedyktige miljøer.

Deler av bevilgningen overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Ordningene skal innrettes i tråd med betingelsene i det alminnelige gruppeunntaket (GBER) for støtte som er forenlig med EØS-avtalen, jf. GBER artikkel 17–20 og artikkel 25–31 og 49.

Kap. 2421, post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Det er for 2024 bevilget 596,2 mill. kroner over posten.

Av midlene skal 205 mill. kroner benyttes til Innovasjon Norges reiselivsarbeid og bidra til delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter og delmål 3 om flere innovative næringsmiljøer

Videre skal 391,2 mill. kroner benyttes til Innovasjon Norges rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering, som skal bidra til å nå delmål 1 om flere gode gründere, delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter og delmål 3 om flere innovative næringsmiljøer.

Reiseliv

Det overordnede målet for reiselivspolitikken er størst mulig verdiskaping, innenfor bærekraftige rammer. Innovasjon Norge skal legge til rette for at reiselivsnæringen er konkurransedyktig, har stadig lavere klima- og miljøavtrykk, respekterer naturens og lokalsamfunnenes tålegrenser og bidrar til lønnsomme helårs arbeidsplasser og attraktive reisemål over hele landet. For å innrette virkemidlene slik at de bidrar til måloppnåelsen, er det nødvendig at Innovasjon Norge har god kontakt med næringen.

Innovasjon Norge har en viktig rolle i å tilrettelegge for at norsk reiseliv kan fortsette å utvikle seg i en mer lønnsom og bærekraftig retning. Innovasjon Norge skal gjennom å tilby ulike tjenester legge til rette for å utvikle et bredere og mer lønnsomt produkttilbud i norsk reiseliv.

Innovasjon Norge skal fortsette arbeidet med strategisk markedsføring av Norge som reisemål i tråd med målet for reiselivspolitikken. Markedsføringen skal innrettes slik at den bidrar til økt etterspørsel i de mest lønnsomme og bærekraftige kundesegmentene. Satsingen er også et virkemiddel for å spre besøksstrømmene til Norge over tid og sted. Innovasjon Norge skal tilrettelegge for salg av norske reiselivsprodukter, fra hele bredden av reiselivsnæringen for eksempel gjennom påvirkning av ønskede målgrupper til å velge Norge, og tilrettelegging av arenaer for kobling av norske tilbydere med internasjonale kjøpere. Kunnskapen Innovasjon Norge får via markedsføringskanalene, skal føres tilbake til næringen, slik at den kan innrette sine produkter i henhold til etterspørselen.

For å styrke grunnlaget for gode strategiske beslutninger hos reiselivsaktører og offentlige myndigheter skal Innovasjon Norge samle, sammenstille og formidle statistikk og markedsanalyser som er relevante for reiselivsnæringen.

Innovasjon Norge skal fortsatt bidra inn i det nordiske reiselivssamarbeidet i regi av Nordisk ministerråd.

Innovasjon Norge skal i 2025 følge opp rapporten «Reiseliv 2030 – En forsknings- og innovasjonsstrategi for reiselivsnæringen». Innovasjon Norge skal konkretisere hvordan en slik oppfølging kan utformes, og melde tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet innen 28. mai 2025. Oppfølgingen skal være i tråd med målene for regjeringens reiselivspolitik. Innovasjon Norge skal inkludere Norges forskningsråd og andre relevante aktører i arbeidet.

Innovasjon Norge skal støtte arbeidet med videreutvikling av Norsk hurtigspesifikasjon for guiders basiskompetanse til en Norsk Standard. Innovasjon Norge skal bistå Standard Norge i arbeidet. Målet med å støtte arbeidet med utforming av en norsk standard er å sikre økt profesjonalitet, kvalitet og trygghet i guidede reiselivsopplevelser. Det skal øremerkes et tilskudd på 500 000 kroner til Standard Norge. I tilskuddet skal Standard Norge bes om å legge særlig vekt på betydningen av lokal kunnskap for å kunne ivareta kompetanseområdet «Sikkerhet, risikohåndtering og beredskap», særlig med tanke på guidevirksomhet i krevende naturterreng (topptur/brattkompetanse).

Reiselivsoppdraget skal innrettes på en effektiv måte og slik at det bidrar til å nå selskapets mål. Innovasjon Norges årsrapportering skal gi en oversikt over hvordan budsjettmidlene er

fordelt og benyttet på ulike formål. Videre skal Innovasjon Norge beskrive hvordan arbeidet med både utviklingsarbeid og markedsarbeid bidrar til måloppnåelsen.

Rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering

I Hurdalsplattformen er det fastsatt et mål om å øke eksporten utenom olje og gass med 50 pst innen 2030. At norske selskaper lykkes i internasjonale markeder, er svært viktig for utvikling av lønnsomme arbeidsplasser i Norge, og for å understøtte en verdiskapende og bærekraftig omstilling av norsk næringsliv, økt innovasjon og bidra til økt eksport. Det er bedriftene selv som må ha vilje og evne til å satse internasjonalt, men myndighetene kan bidra med kompetanse og ressurser for å redusere risiko og de inngangsbarrierene som bedriftene kan møte ute. Virkemiddelapparatet for eksportfremme spiller en sentral rolle i dette arbeidet, der de ulike aktørene til sammen søker å dekke eksportørens ulike behov. Det er viktig med god koordinering, klare grenseflater og tett samarbeid, både mellom virkemiddelaktørene og med norsk næringsliv.

Midlene finansierer en stor del av Innovasjon Norges internasjonale virksomhet og skal særlig dekke selskapets rådgivnings- og kompetansetjenester for å mobilisere og kvalifisere bedrifter til eksport og sikre at flere norske bedrifter lykkes med bærekraftig vekst i internasjonale markeder. Eksportoppdraget skal innrettes på en effektiv måte og slik at det bidrar til å nå selskapets mål. I årsrapporteringen skal Innovasjon Norge gi en klar oversikt over hvordan budsjettmidlene på posten er fordelt og benyttet. Videre skal Innovasjon Norge beskrive sin innsats på de ulike områdene, og hvordan aktivitetene bidrar til måloppnåelse. Det skal videre sikres grunnlagsdata for å dokumentere effektiv drift av aktivitetene som omtales under, herunder data for leveranser av kompetanse- og rådgivningstjenester til kunder.

Merkeordningen «Made in Norway»

Som et tiltak i eksportreformen «Hele Norge eksporterer» har Innovasjon Norge etablert en ny nasjonal merkeordning – «Made in Norway». Ordningen gir eksportbedrifter med produksjon i Norge tilgang til et registrert merke som viser at produktet er «Made in Norway». Dette skal fremme norsk kvalitet internasjonalt og bidra til økt betalingsvillighet for norske bærekraftige løsninger, produkter og tjenester. Det øremerkes 14 mill. kroner til drift av den nasjonale merkeordningen.

Ordning for eksportfremstøt

Gjennom eksportreformen «Hele Norge eksporterer» er det etablert en tilskuddsordning hvor bedrifter kan søke om tilskudd til å gjennomføre felles eksportfremstøt, herunder felles deltakelse og utstilling på messer. Nærings- og fiskeridepartementet oppfordrer til tett dialog med bransjeorganisasjoner og andre relevante aktører i dette arbeidet.

Digital profilering av norsk næringsliv

Innovasjon Norge skal bidra til internasjonal profilering av norsk næringsliv og sørge for et digitalt fellesgode i viktige eksportmarkeder.

Eksportprogrammer

Kompetanseprogrammene for eksport skal være etterspørselsdrevet og utvikles i tett dialog med næringslivet. Vi oppfordrer til tett samarbeid med andre virkemiddelaktører der det er relevant. Programmene som iverksettes, må sees i sammenheng med de strategiske eksportfremmesatsingene og andre relevante tiltak som iverksettes gjennom Hele Norge eksporterer.

Eksportrådgivning, handelsteknisk rådgivning og kompetanse

Innovasjon Norge skal yte rådgivnings- og kompetansetjenester knyttet til eksport og internasjonalisering. Selskapet skal gi innsikt og kunnskap om internasjonale markeds- og konkurranseforhold og markedsmuligheter som kan bidra til økt eksport fra norsk næringsliv.

Tilrettelegging ved delegasjonsbesøk til og fra utlandet

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet skal Innovasjon Norge bidra med faglige innspill, koordinere deltakende aktører og være ansvarlig for gjennomføringen av næringslivsprogram for Nærings- og fiskeridepartementet og ved norske statsbesøk til utlandet, når næringslivsprogram inngår som en del av disse besøkene. Det samme gjelder ved kronprinsparets, statsministerens og regjeringsmedlemmers offisielle besøk til utlandet. Næringslivsdelegasjoner innrettes basert på felles interesser med aktørene i besøkslandet. Innovasjon Norge kan på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet få tilsvarende oppgaver ved innkommende besøk.

Nærings- og fiskeridepartementet dekker inntil 50 prosent av de arrangementstekniske kostnadene ved næringslivsprogram i forbindelse med utgående besøk.

Innkommende delegasjonsbesøk er en god mulighet for Norge til å tiltrekke seg utenlandske investeringer og promotere norsk næringsliv og norske leverandører. Dette kan på sikt bidra til økt eksport av norske løsninger og tjenester. En mer strategisk tilnærming til mottak av innkommende delegasjoner kan bidra til at vi bruker ressursene mer effektivt enn i dag. Innovasjon Norge gis i oppdrag å etablere en strategisk tilnærming og system for mottak av utenlandske næringslivsdelegasjoner til Norge, i tett samarbeid med det øvrige næringsrettede virkemiddelapparatet og norsk næringsliv.

Samarbeid med utenriksstjenesten

Som viktige aktører i Team Norway er det vesentlig med et godt og utfyllende samarbeid mellom Innovasjon Norge og utenriksstasjonene i land hvor begge er til stede. Team Norway-samarbeidet er gjeldende også i land hvor Innovasjon Norge ikke er til stede. I slike tilfeller skal Innovasjon Norges hovedkontor i Oslo bistå utenriksstasjonene med råd og veiledning om hvordan de best kan tilrettelegge for norsk næringsliv ved behov.

Industriell deltakelse ved forsvarsanskaffelser

Innovasjon Norge skal legge til rette for deltakelse fra norsk næringsliv ved forsvarsanskaffelser.

Enterprise Europe Network (EEN)

Innovasjon Norges rolle som kontaktpunkt for Enterprise Europe Network (EEN) videreføres i 2025. EEN skal bistå bedrifter, tjenesteytere og -mottakere til å utnytte mulighetene i det

indre marked. Innovasjon Norge skal bidra til å mobilisere norske bedrifter til å utnytte den norske deltakelsen i relevante EU-programmer.

SMB-kontaktpunkt i forbindelse med frihandelsavtalen med Storbritannia

Frihandelsavtalen mellom Norge, Island, Liechtenstein og Storbritannia trådte i kraft 1. september 2022. Avtalen har et eget SMB-kapittel som legger opp til etablering av et eget SMB-kontaktpunkt i Norge som skal samarbeide med tilsvarende kontaktpunkt i Storbritannia om å ta hensyn til SMBs spesielle behov ved gjennomføringen av avtalen og vurdere måter å øke handels- og investeringsmulighetene for SMB. Som kontaktpunkt skal IN drifte en dedikert nettside på engelsk og norsk med informasjon om frihandelsavtalen og hva den betyr for SMB. Nettsiden skal også inkludere lenker til relevante norske myndigheter samt en lenke til tilsvarende informasjon publisert av Storbritannias SMB-kontaktpunkt.

Sikkerhet for norske selskaper i utlandet

Innovasjon Norge skal, som en del av oppdraget om å gi rådgivning og formidling om forretningsmuligheter i utlandet, informere norske selskaper om viktigheten av å foreta risikovurderinger og henvise selskapene til Utenriksdepartementet for nærmere veiledning.

Immaterielle verdier

Innovasjon Norge skal bidra til økt kunnskap og bevissthet om beskyttelse og kommersiell utnyttelse av immaterielle verdier blant gründere og små og mellomstore bedrifter. Innovasjon Norge skal gjennom å tilby kompetansetjenester gjøre bedriftene i stand til å ta bedre beslutninger knyttet til immaterielle verdier i sine innovasjonsprosesser, og styrke sin konkurranseevne internasjonalt. Innovasjon Norge skal ha et godt samarbeid med Patentstyret og andre aktuelle offentlige og private aktører på området.

Invest in Norway

Det videreføres en øremerking på 10 mill. kroner til Invest in Norway-funksjonen i 2025. I tillegg øremerkes 3 mill. kroner til Invest in Norway gjennom regjeringens datasenterstrategi, for å styrke arbeidet med å legge til rette for investeringer i databasert verdiskaping og datasentre i Norge. Innovasjon Norge prioriterer selv eventuelt midler til funksjonen ut over disse øremerkingene.

Invest in Norway-funksjonen skal tilrettelegge for internasjonale investeringer i Norge og posisjonere Norge som et attraktivt land for investorer og talenter. Innovasjon Norge skal samarbeide med regionale aktører og andre virkemiddelaktører i dette arbeidet.

EU-programmer og IPCEI

Innovasjon Norge har ansvar for oppfølging av flere EU-programmer under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde: Horisont Europa, COSME og InvestEU. Innovasjon Norge skal bidra til å mobilisere norsk næringsliv til å delta i disse programmene og medvirke til at norske bedrifter får uttelling. Programmene skal samspille, og Innovasjon Norge må se formål og mobilisering til programmene i sammenheng. Innovasjon Norge skal også legge til rette for synergier og samspill med relevante nasjonale virkemidler på eget ansvarsområde og med andre relevante EU-programmer under flere departementers ansvarsområder.

Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid mellom Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Departementet forutsetter at dette samarbeidet videreføres i 2025, både nasjonalt og i Brussel. Nærings- og fiskeridepartementet forutsetter videre at Innovasjon Norge og Forskningsrådet fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med forventningene og tiltakene i strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet. Departementet forventer også at Innovasjon Norge, i samarbeid med Forskningsrådet, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Innovasjon Norge har rollen som koordinator for IPCEI-initiativ. Koordinatorrollen omfatter et førstelinjeansvar for å fange opp nye IPCEI-initiativ og vurdere potensialet for evt. norsk deltakelse, i samarbeid med andre berørte virkemiddelaktører. Rollen innebærer både å varsle nasjonale beslutningstakere om nye IPCEI-initiativ på et tidlig stadium og gi en første vurdering av hvilken sektormyndighet initiativet sorterer inn under og om Norge bør delta på initiativet. En slik vurdering må utarbeides i samråd med berørte virkemiddelaktører og beskrive i hvilken grad initiativet bygger opp under nasjonale prioriteringer og hvorvidt Norge har nasjonale aktører og prosjekter som kan passe inn i det enkelte initiativet.

Tidlig i programperiodene til de ulike programmene blir det å forberede det nasjonale mobiliseringsapparatet viktig, og departementet forventer at norske aktører møter et godt koordinert virkemiddelapparat.

Det settes av om lag 49 mill. kroner i 2025 til mobiliseringsmidler og arbeidet med EU-programmene InvestEU, COSME, Horisont Europa samt IPCEI. Beløpet som er satt av for 2025 inkluderer eventuelle overførbare midler fra tilsvarende oppdrag fra tidligere år. Finansiering av programmet EU-rådgiver i klynge, kan også finansieres over post 71.

Nasjonalt kontaktpunkt for eierskapsgaranti

Innovasjon Norge er oppnevnt som et nasjonalt kontaktpunkt for vurdering og godkjenning av «eierskapsgaranti» for deltakere i enkelte utlysninger under EU programmene; Horisont Europa (HEU), Programmet for et digitalt Europa (DIGITAL) og Det europeiske forsvarfondet (EDF). Det er EU-kommisjonen som vil melde inn saker til hvor det er behov for en slik eierskapsgaranti. Omfanget av oppgaven er usikkert, men det forventes få saker. Selskapet skal holde departementet løpende orientert om oppgavemengden, og gi departementet status over påløpte kostnader og estimat for ressursbehov fremover.

Gjenoppbyggingen av Ukraina

Gjenoppbyggingen av Ukraina vil kreve deltakelse fra privat sektor. Innovasjon Norge skal bidra til å legge til rette for at norsk næringsliv kan delta i gjenoppbyggingen av Ukraina. Det øremerkes 4 mill. kroner til dette arbeidet i 2025.

Deler av bevilgningen på post 74 overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 75 Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71 og 76

Innovasjon Norge skal fortsette å videreutvikle Grønn plattform i samarbeid med Forskningsrådet, Siva og Enova. I 2025 skal Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva sammen gjennomføre en ny utlysning av treårige prosjekter for perioden 2025-2027. Utlysningsrammen er på totalt 823,5 mill. kroner, hvorav 379,5 mill. kroner forvaltes av Innovasjon Norge. Aktørene skal tilrettelegge for dialog med relevante myndigheter om ev. regulatoriske barrierer eller standardiseringsbehov som avdekkes gjennom prosjektoppfølgingen.

Det er bevilget 311,4 mill. kroner til Grønn plattform over Innovasjon Norges budsjett i 2025. Bevilgningen skal dekke forventede utbetalinger av tilsagn under ordningen i 2025, hovedsakelig fra tidligere års utlysninger som fortsatt ikke vil være utbetalt ved utgangen av 2024. Videre foreslås det at tilsagnsfullmakten under ordningen settes til 700 mill. kroner i 2025. Fullmakten skal både dekke nye tilsagn knyttet til utlysningen i 2025 og tidligere års tilsagn som ikke antas å være utbetalt innen utgangen av 2025.

Departementet skal igangsette en evaluering av Grønn plattform i 2025. Innovasjon Norge skal bidra i evalueringsarbeidet ved behov.

Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter. Målgruppen er bedrifter i hele landet som skal igangsette pilot- og demonstrasjonsprosjekter innenfor miljøteknologi. Innovasjon Norge skal ha et kompetanse-miljø innenfor miljøteknologi, bl.a. for å veilede søkere i det samlede tilbudet av virkemidler med relevans for utvikling og kommersialisering av miljøteknologi. Prosjektene skal være bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme, og bidraget fra Innovasjon Norge skal være utløsende for prosjektene.

Det er for 2024 bevilget 423,8 mill. kroner over posten. En nødvendig del av bevilgningen må benyttes til å dekke tilsagn gitt innenfor rammen av tilsagnsfullmakten fra tidligere år som ikke er utbetalt innen utgangen av 2024. Det er estimert at framtidige utbetalingsforpliktelser ved utgangen av 2024 vil være om lag 664 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakten for ordningen settes 655 mill. kroner i 2025. Med en bevilgning på 423,8 mill. kroner og en tilsagnsfullmakt på 655 mill. kroner, samt nevnte estimerte utbetalingsforpliktelser ved utgangen av 2024 på om lag 664 mill. kroner, vil Innovasjon Norge kunne gi nye tilsagn for anslagsvis 415 mill. kroner i 2025. Dersom tilsagnsfullmakten for 2024 ikke benyttes fullt ut, vil handlingsrommet for å pådra seg nye forpliktelser i 2025 øke tilsvarende.

Ordningen skal innrettes i tråd med betingelsene i det alminnelige gruppeunntaket (GBER) for støtte som er forenlig med EØS avtalen, jf. GBER artikkel 1-9 og artikkel 17, 18, 22, 25, 28, 29, 31, 36, 37, 41, 47 og 49.

Deler av bevilgningen overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 90 Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, overslagsbevilgning

Formålet med Innovasjon Norges låneordninger er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 1 om flere gode gründere og delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter. Bevilgningen på 65,3 mrd. kroner skal dekke Innovasjon Norges brutto innlån for låneordningene i 2025, inkludert refinansiering av tidligere opptatte innlån. Om nødvendig vil departementet foreslå bevilgningsendringer i forbindelse med endring av budsjettet våren eller høsten 2025 med bakgrunn i innspill fra Innovasjon Norge. Innovasjon Norge skal, som tidligere, holde låneordningene regnskapsmessig atskilt og rapportere om ordningene separat. Transaksjonene utgifts- og inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 70 Låneprovisjoner

Det er bevilget 70 mill. kroner i låneprovisjoner. Provisjoner for 2024 innbetales etterskuddsvis av Innovasjon Norge til staten ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 7694 05 18896. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendring i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2025. Dokumentasjon på beløpsstørrelse oversendes departementet i innspill til revidert budsjett 2025. Transaksjonen inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 90 Avdrag på utestående fordringer

Det er bevilget 64,1 mrd. kroner til avdrag på innlån fra statskassen for 2025. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren eller høsten 2025 med bakgrunn i innspill fra Innovasjon Norge. Netto innbetalinger, av både avdrag og renter, overføres til staten ved Nærings- og fiskeridepartementet, konto nr. 7694 05 18896.

Kap. 5325, post 92 Låneordning for pakkereisearrangører – avdrag

Det er bevilget 30 mill. kroner i avdrag for 2025. Innbetalte avdrag inntektsføres direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren eller høsten 2025 med bakgrunn i innspill fra Innovasjon Norge.

Kap. 5625, post 80 Renter på lån fra statskassen

Det er bevilget 720 mill. kroner i renter på lån fra statskassen for 2025. Beregning og innbetaling av renter skal følge tidligere etablert praksis, jf. omtale under kap. 2421, post 90. Om nødvendig vil departementet foreslå bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren og/eller høsten 2025 med bakgrunn i innspill fra Innovasjon Norge.

Kap. 5625, post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

For innovasjonslåneordningen skal Innovasjon Norge normalt oppnå positiv rentemargin etter dekning av administrasjonskostnader. Netto rentemargin er budsjettert med 23 mill. kroner i 2024. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendring i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett våren 2025. Innovasjon Norge bes om å oversende departementet dokumentasjon i forbindelse med innspill til revidert budsjett våren 2025. Netto rentemargin skal overføres til staten ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 7694 05 18896.

Kap. 5625, post 82 Låneordning for pakkereisearrangører – renter

Det foreslås en rentebevilgning på 1,5 mill. kroner. Innbetalte renter inntektsføres direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Om nødvendig vil departementet foreslå bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren og/eller høsten 2025 med bakgrunn i innspill fra Innovasjon Norge.

Kap. 5625, post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Overskytende overskudd ut over en egenkapitalandel på 10,5 pst. skal tilbakeføres til staten. For 2025 er det bevilget 70 mill. kroner over posten. Når overskudd og egenkapitalandel er avklart i Innovasjon Norges årsregnskap for 2024, skal de overskytende midlene overføres til staten ved Nærings- og fiskeridepartementet, konto nr. 7694 05 18896. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendring i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2025.

5. Administrative fellesføringer fra departementene

5.1 Forutsetninger og krav

Bevilgninger som er stilt til rådighet og ordninger som forvaltes på vegne av staten, skal disponeres i samsvar med statens økonomiregelverk og i tråd med statsstøtterregelverket. Nærmere og mer detaljerte retningslinjer for disponering av midlene, omtale av mål, kriterier for måloppnåelse, tildelingskriterier og beregningsregler, oppfølging, kontroll, evaluering m.m. er gitt i regelverk for den enkelte ordning og i postomtale i Prop. 1 S.

Vedrørende administrasjons- og gjennomføringskostnader for aktivitetene vises det til bestemmelser i vedtektene og i lov om Innovasjon Norge.

Innovasjon Norge har ansvar for å planlegge virksomheten i 2025 slik at de statlige bevilgningene strekker til for hele budsjetterminen. Det skal ikke foretas disposisjoner i løpet

av 2025 som gjør det nødvendig å fremme forslag om tilleggsbevilgninger. Budsjettforslag som fremmes utenom fristene, kan ikke påregnes behandlet.

Eventuelle nye oppdrag skal vurderes opp mot fastsatte kriterier for god virkemiddelbruk.¹

I samsvar med Bevilgningsreglementet § 10 og lov om Riksrevisjonen § 12, tas det forbehold om adgang for departementene og Riksrevisjonen til å iverksette kontroll med at bevilgningene benyttes etter forutsetningene.

Bedriftsrettet støtte skal registreres i Registeret for offentlig støtte, etter gjeldende regler.

Distriktsmandatet

Innovasjon Norge har en viktig rolle i å legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling i regioner og distrikter. I denne rollen inngår Innovasjon Norges innsats med å bidra i utviklingen og gjennomføringen av regionale planer og strategier, og fremme regional næringsutvikling i strategisk samhandling med fylkeskommunene. Departementet ber Innovasjon Norge vektlegge innsatsen for næringslivet i distriktene utfra både regionale og nasjonale oppdrag som gis selskapet.

Samarbeid mellom virkemiddelaktørene

For å sikre en god utnyttelse av statens ressurser er det viktig med tydelig rolledeling og et godt samarbeid mellom de ulike virkemiddelaktørene innenfor det norske innovasjonssystemet. Innovasjon Norge, Siva, Norges forskningsråd, Eksportfinansiering Norge, Patentstyret, Design og arkitektur Norge (DOGA), Investinor, Nysnø klimainvesteringer, Enova og Gassnova er alle, på hver sine måter, viktige aktører i regjeringens arbeid med å legge til rette for vekst i norsk næringsliv. Innovasjon Norge skal arbeide sammen med Standard Norge om å opplyse om standardiserings-prosesser av betydning for verdiskaping og norsk næringsliv, og bidra til økt kunnskap og kompetanse om bruk av standarder og standardisering blant annet ved å formidle kurs om standardiseringsarbeid i Innovasjon Norges kompetansesenter. Videre bør Innovasjon Norge også ha dialog med Norsk akkreditering for å synliggjøre fordelene ved at bedrifter akkrediterer varer og tjenester.

Departementet ber virkemiddelaktørene organisere samarbeidet seg imellom på en måte som resulterer i tydelige og samkjørte virksomheter, som utøver sine respektive roller i et godt samspill, og på en slik måte at de ulike virkemidlene utfyller hverandre på en best mulig måte. Dette omfatter også samarbeid for utnytting av offentlig finansiert infrastruktur for forskning og innovasjon inkludert testområde hav. I den grad det er uklarheter om rolledelingen ber departementet om å bli orientert.

Samarbeidsavtalen mellom Innovasjon Norge og Utenriksdepartementet legger føringer for samarbeidet med utenriktjenesten. Samarbeidsavtalen mellom Innovasjon Norge og Norwegian Energy Partners (Norwep) legger føringer for samarbeidet med Norwep.

¹ Jf. Meld. St. 22 (2011-2012) s. 116.

Innovasjon Norge skal til enhver tid ha den sektor- og markedskompetanse som er nødvendig for å nå sine mål og fremstå som en kompetent og effektiv organisasjon, og utnytte sektorkompetansen hos andre offentlige eller offentlig støttede organisasjoner.

Brukerbetaling

Innovasjon Norge skal som hovedregel ikke tilby brukerbetalte tjenester som er i direkte eller indirekte konkurranse med private aktører. I den grad Innovasjon Norge tilbyr slike tjenester må dette begrunnes særskilt og prisen Innovasjon Norge tar må gjenspeile de reelle kostnadene.

Kommunikasjonsarbeid

Kommunikasjonsarbeidet skal være basert på statlig kommunikasjonspolitikk. Innovasjon Norge skal bidra til en aktiv profilering i media. Innovasjon Norge skal bruke et enkelt språk. Det skal være løpende kontakt mellom kommunikasjonsseksjonen i Innovasjon Norge og departementet. Departementet skal varsles tidlig om saker som kan få stor oppmerksomhet i media. Departementet skal få mulighet til å profilere Innovasjon Norges gode resultater og saker.

Mangfold og likestilling

Departementet ber Innovasjon Norge videreføre arbeidet for at likestillings- og mangfoldsperspektivet er godt ivaretatt i drift, styring og iverksetting av programvirksomheten i Innovasjon Norge.

5.2 Administrative forhold

Innovasjon Norges saksbehandling skal både ivareta kundenes behov for raske tilbakemeldinger, og kravet om forsvarlig saksbehandling.

Unødvendig kompliserte søknadsprosesser og rapporteringskrav skal unngås.

5.3 Rapportering og evaluering

Innovasjon Norge har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i oppdragsbrevet, avklart rapporteringsformat og vedlagte rapporteringskalender som er felles for Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Utenriksdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Energidepartementet, Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet, og Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet.

Rapporteringskalenderen gir en oversikt over de rapportene som er påkrevd i henhold til oppdragsbrevene fra departementene. Innovasjon Norge skal legge stor vekt på presis rapportering og må sørge for at fristene overholdes. Aktuelle departementer skal varsles snarest mulig dersom forventet ambisjonsnivå ikke kan overholdes.

De samlede administrasjons- og gjennomføringskostnader skal rapporteres for den enkelte ordning. Også for de selvfinansierende ordningene skal alle administrasjons- og gjennomføringskostnader fremgå.

Evaluering

Innovasjon Norge skal rapportere på effekter av egen virksomhet gjennom resultater fra MRS-systemet, kundeeffektundersøkelser og evalueringer. Det er viktig at Innovasjon Norge gjennomfører evalueringer av satsinger og programmer. Kravet til evalueringer er forankret i økonomireglementet (§ 16) og er en viktig del av arbeidet med å korrigere innretning, omfang mv. på tiltakene. Oppdragsgivende departement må involveres tidlig i prosessen, for å ha mulighet til å delta i utformingen av evalueringene og/eller sitte i referansegruppe. Videre må oppdragsgivende departement bli informert om hovedresultater fra evalueringene og hvordan Innovasjon Norge vurderer dem og planlegger å følge dem opp.

Vi ser fram til videre dialog med Innovasjon Norge om selskapets arbeid med å utføre oppdraget fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Med hilsen

Bent F. Sunde (e.f.)
konst. ekspedisjonssjef

Ole Martin Steien
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Design og arkitektur Norge
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Investinor AS
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og distriktsdepartementet
Kultur- og likestillingsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Norges forskningsråd
Patentstyret
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Siva – selskapet for industrivekst SF
Utenriksdepartementet

Vedlegg:

Rapporteringskalender 2025